

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 27 Mart 2023
Sayı: 1797

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

10/3965

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de gıda enflasyonunun yapısal ve konjonktürel nedenlerinin araştırılması, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi ve olası bir gıda krizine karşı alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa’nın 98. ve TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili

Tüker Akar
Bolu MY

Hikmet Yalın HALICI
Isparta MY.

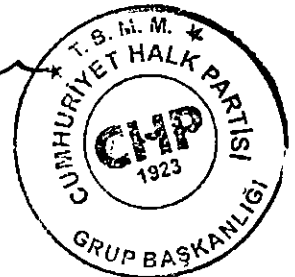
Cevdet AYAY
Korabük MY.

Orhan Sümer
Adana MY

Şevket Ertan FAZLUSU
Ardeşer MY.

Ali KARAOĞA
Uşak MY.

Ayçin Yaman
Antalya MY

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili
Dışışleri Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Gıda arz güvenliği, vatandaşların sağlıklı ve yeterli beslenme hakkının teminatı olarak doğrudan bir milli güvenlik meselesidir. Türkiye, TÜİK'in açıkladığı Şubat 2026 verilerine göre yıllık yüzde 36,44 gıda enflasyonu ile istatistik yayımlanan 175 ülke içinde üçüncü sıraya yükselmiştir. Avrupa ve G20 ülkeleri içinde ise açık ara en yüksek gıda enflasyonuna sahip ülke konumundadır. Ocak ayında yüzde 6,59, Şubat ayında yüzde 6,89 olarak gerçekleşen aylık gıda enflasyonu, dünyadaki 145 ülkenin yıllık enflasyonunun üzerindedir.

Tarım sektörü yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Son on yılda yaklaşık 2,7 milyon hektar tarım arazisi üretimden kopmuştur. Bu alan, yaklaşık 4,5 İstanbul büyüklüğüne karşılık gelmektedir. Son yirmi yılda tarım dışına çıkan kişi sayısı 600 bine yaklaşmıştır. Girdi maliyetlerindeki artış, çiftçiyi üretimden uzaklaştırmış, verimli araziler imar ve rant baskısıyla tarımsal üretimin dışına çıkmıştır.

2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu'na göre tarımsal destek miktarı GSYH'nin yüzde 1'inden az olamaz. Ancak 2025 yılı için verilmesi gereken 615 milyar TL destek yerine yalnızca 135 milyar TL ödenmiştir. 2006-2025 döneminde çiftçilere yapılması gereken destek, olması gerekenden 107,6 milyar dolar daha düşük gerçekleşmiştir. 2026 yılının ilk iki ayında bütçeden tarıma ayrılan destek sadece 2 milyar 56 milyon lira olup bu tutarın içinde mazot ve gübre desteği olarak bir kuruş bile ödeme yapılmadığı uzmanlarca belirtilmektedir.

Çiftçinin bankalara olan borcu bir yılda 869 milyar liradan 940 milyar liraya yükselmiş, takipteki borçlar iki katından fazla artarak 8 milyar liraya ulaşmıştır. Ziraat Bankası'na görev zararı adı altında 2021'de 4,7 milyar lira olan bütçe aktarması, 2025'te 183,9 milyar liraya çıkmıştır. Bu durum, çiftçinin desteklenmesi yerine borçlandırılması anlamına gelmektedir.

Mevcut tabloya eklenen savaş gibi dış şoklar durumu daha da ağırlaştırmaktadır. İran'daki sıcak çatışma ortamı enerji ve petrokimya maliyetlerini öngörülemez bir noktaya taşımış; petrol fiyatlarındaki artış mazot maliyetini, doğalgaz fiyatlarındaki tırmanış ise kimyasal gübre fiyatlarını doğrudan etkilemektedir. 2026 bütçesinin ilk iki ayında faize 640,1 milyar lira ödenirken tarımsal destek için yalnızca 2 milyar lira ayrılmış olması, bütçe tercihlerinin üreticiden yana olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bu gerekçelerle; Türkiye'de gıda enflasyonunun yapısal ve konjonktürel nedenlerinin araştırılması, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi ve olası bir gıda krizine karşı alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Yeni Halkla İlişkiler Binası Zemin Kat Oda No: FZ-028
Tel: 0 (312) 420 27 57 – 58 E-posta: talih.ozcan@tbmm.gov.tr

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

1797 Sayılı mecl. Aras.

AD-SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
İzzet ARBULLU	Burdur MV	
Zehnel EMRE	İstanbul Mu.	
Mehmet TAHASIZ	Gorun Mu.	
Murat GAN	Samsun M	
Sibel SUTCER	Trabzon Mu	S. SUTCER
Cumhur UZUN	Muğla Mu	
Gülizor Biçer Kancı	Denizli Mu.	
Yusuf Emre	İstanbul	
Dr. İhami Özcan Aygün	Tekirdağ	
Namik TAN	İstanbul	
Melih Meriç	Gaziantep	
Metin İLHAN	Karşelvar	
Adnan BEKER	ANKARA MV	

